

Na temelju članka 23. Pravilnika o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa („Narodne novine“, broj 105/14) dajemo slijedeće

IZDVOJENO MIŠLJENJE

u predmetu P- 159/21

IZDVOJENO MIŠLJENJE
711-0-8180-P-159-21/22-09-4
IZDVOJENO: NEPOSREDNO - IZDANO
dana 06-10-2022
Primjerska

u označenom predmetu, Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) je na 189. sjednici održanoj 29. rujna 2022., donijelo odluku kojom se utvrđuje da je Tomislav Tomašević, gradonačelnik Grada Zagreba, povrijedio članak 7. točku c) Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26711, 12/12, 126/12, 48713 i 57/15, u daljnjem tekstu: ZSSI), koja proizlazi iz zlouporabe prava proizašlog iz članka 83. stavka 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18, 125719 i 147/20) i članka 19. Statuta Dječje bolnice Srebrnjak, odnosno davanja preporuke o novim članovima Upravnog vijeća iste bolnice pročelniku Gradskog ureda za zdravstvo koji je potom donio prijedlog temeljem kojeg su navedeni članovi imenovani.

Mišljenja smo da u konkretnom slučaju dužnosnik nije povrijedio odredbe ZSSI-a, pa tako niti članak 7. c) ZSSI-a, koja odredba propisuje zabranjena djelovanja dužnosnika.

U ovom predmetu se pojavljuje više elemenata koji dovode u pitanje donesenu odluku Povjerenstva, a koje je potrebno staviti u kontekst možebitnog sukoba interesa odnosno zabranjenih djelovanja dužnosnika.

Prvo, nesporno je da u važećoj normativi nije propisan postupak koji prethodi prijedlogu nadležnog pročelnika za zdravstvo za imenovanje članova upravnog vijeća bolnice koje je osnivač Grad Zagreb. Pa tako generalno ne znamo kako pročelnik „dolazi“ do svog prijedloga. Ono što „znamo“ je da gradonačelnik ima ovlast imenovanja i razrješenja članova upravnih vijeća zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada na prijedlog nadležnog pročelnika, što je gradonačelnik i imao, jer mu je pročelnik isti i dostavio. Nastavno na navedeno, opravdano se može postaviti pitanje što ukoliko se gradonačelnik ne složi sa prijedlogom pročelnika? Jedini mogući odgovor na takvu situaciju je da takav prijedlog gradonačelnik neće podržati odnosno da će od pročelnika zatražiti slijedeći prijedlog i tako do kada god gradonačelnik sa prijedlogom pročelnika neće biti suglasan, jer je u ovom postupku njegova ovlast imenovanja i razrješenja kao zakonskog zastupnika osnivača nesporna. Dakle, definitivno je gradonačelnikova riječ zadnja. U očitovanju je dužnosnik pojasnio da je preporuka članova upravnog vijeća bila njegova i njegovih zamjenika nakon čega je pročelnik izradio prijedlog za imenovanje članova. Naime, logički i životno je da proces upravljanja gradskim ustanovama/tijelima/trgovačkim društvima uključuje uvažavanje mišljenja i preporuka i odluka gradonačelnika i ne nalazimo ništa neobično da je pročelnik postupio po preporuci gradonačelnika. Ne može se očekivati da pored gradonačelnikove ovlasti imenovanja, neovisan prijedlog pročelnika koji nije prihvatljiv i gradonačelniku u konačnici bude od gradonačelnika prihvaćen.

Drugi aspekt je imenovanje osobe koja je gradonačelnikovu kampanju donirala sa 10.000,00 kuna. Mogućnost davanja donacija izbornim kandidatima i političkim strankama od

strane pravnih i fizičkih osoba propisana je Zakonom o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima („Narodne novine“, broj 29/19 i 98/19). Dovodjenje „u vezu“ davanja donacije u izbornoj promidžbi i *pro futuro* izbor tog donatora na određenu funkciju bilo bi problematično (samo po sebi) sa aspekta ustavnog jamstva jednakosti svih pred zakonom. Nadalje, ako se zauzme stajalište da su donatori povezane osobe sa dužnosnikom, postavlja se pitanje je li se taj stav konzekventno provodi za sve donatore, pa i one koji su donirali npr. 100,00 i 200,00 kuna ili samo na one koje su donirale 10.000,00 kuna (iako je maksimum za donaciju na lokalnim izborima od strane fizičke osobe, 30.000,00 kuna). Također, jesu li osobe koje su u kampanji za gradonačelnika Tomaševića donirale 10.000,00 kuna znale i imale pravo očekivati da će im isto biti uzvraćeno nekom funkcijom u gradskim tijelima, ustanovama, tvrtkama. Napominjemo da je prema Izvješću o primljenim donacijama, Tomislav Tomašević kandidat za gradonačelnika Grada Zagreba prikupio 1062 donacije u ukupnom iznosu od 350.151,19 kuna.

Članak 4. ZSSI-a propisuje da su povezane osobe, osim članova obitelji, ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima mogu smatrati *interesno povezanim* sa dužnosnikom. Interesnu povezanost Povjerenstvo nije utvrđivalo već je donijelo odluku da je gradonačelnik zloupotrijebio posebna prava dužnosnika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti. U razradi navedene odredbe postavlja se dodatno i još jedno pitanje koja su to „posebna prava“ koja je dužnosnik *in concreto* zloupotrijebio, a imajući u vidu ovlasti koje proizlaze iz slijedećih važećih propisa:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18 i 147/20- Uredba), članak 83/5,
- Odluka o obavljanju osnivačkih prava i obveza nad zdravstvenim ustanovama kojih je osnivač Grad Zagreb, članak 3.,
- Statut Grada Zagreba, članak 60/1 točka 10.,
- Statut Dječje bolnice Srebrnjak, članak 19. .

Odlukom Povjerenstva je zabranjeno djelovanje gradonačelnika Tomaševića utvrđeno kroz činjenicu da je preporučio osobe (od kojih je jedna donirala njegovu kampanju) za članove upravnog vijeća zdravstvene ustanove kojoj je Grad osnivač te koje je pročelnik onda i predložio sukladno važećoj normativi. Time je sama činjenica gradonačelnikove zloupotrebe apsurdna, jer sam pročelnikov prijedlog bez pristanka/potpisa gradonačelnika nema pravnu snagu.

U praksi Povjerenstva do sada je u više odluka (P-186/16, P-245/18 P-144/19, i dr.) zauzeto stajalište da se donatori ne smatraju interesno povezanim sa dužnosnikom, kao što je zauzet i stav da pripadnost istoj političkoj stranci ne predstavlja nužno interesnu povezanost.

Stoga smo mišljenja da u ovom kontekstu donatora ne smijemo stavljati u odnos ovisnosti sa dužnosnikom samim činom davanja donacije, osim naravno u slučaju kada bi iz okolnosti cijelog predmeta proizlazilo da se radi o drugim okolnostima odnosno interesnoj povezanosti s dužnosnikom, što u ovom slučaju nije utvrđeno.

I treće, smatramo da se dužnosnici, u konkretnom predmetu gradonačelnik Grada Zagreba, u cilju zaštite vlastitog integriteta i jačanja transparentnost trebaju zauzeti da se procedure imenovanja i razrješenja u tijelima i ustanovama i drugim pravnim osobama u

vlasništvu Grada (ili druge jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave)) jasno propišu, kako bi se izbjegle ovakve i slične dvojbe.

Iz svega navedenoga smatramo da je odluka Povjerenstva konstrukcija, koju mi kao članice Povjerenstva ne podržavamo.

Aleksandra Jozić-Ileković, dipl. iur.

Tončica Božić, univ. spec. act. soc.

U Zagrebu, 4. listopada 2022.

